

Naročnina

za državo SHS:
za mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:
mesečno Din 30

Sobotna izdaja:
celoletno
v Jugoslaviji Din 40
v inozemstvu 60

SLOVENE

Cene inseratov:

Enostolpna petlitna vrsta
mali oglasi po Din 1.50 in
Din 2.—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2.50,
veliki po Din 3.— in 4.—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din 6.—.

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izvenredno
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4 uri zjutraj.
Pošilnica plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo, ne frankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravnštva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Cekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Odpor korupcionistov.

Naša država se je začela z vlado Ljube Davidoviča konsolidirati. Pritegnili so se k parlamentarnemu sodelovanju Hrvati in iz okrnjenega Pašičevega parlamenta je postal pravi parlament, v katerem pride ljudska volja do izraza. Delo vlade se vrši v duhu sporazuma in ljudsko zastopstvo ima solidno večino, kakršne ni nikoli preje imelo. Vsled zaupanja najširših slojev ljudstva je vlada usposobljena za energično izvajanje nujno potrebnih reform v upravi, ki jo je bil P. P. režim korumpiral. V državo so se vrstile normalne razmere, spoštovanje do zakona se utrjuje in državljani so varni pred samovoljo terorističnih strankarskih organizacij. Naš ugled v inozemstvu se je neizmerno dvignil in velike zapadne demokracije so pripravljene stopiti z nami v pristržne in tesne stike, česar prej, ko nihče ni zaupal verolomnemu Pašiču in njegovim kupčijskim mahinacijam, ni bilo. Da se izpodreže zlo pri korenini, je vlada izdelala protikorupcijski zakon.

Ravno to pa je pognalo strah v kosti nositeljem prejšnjega režima. Ko se ta zakon sprejme, bodo ravno stebri P. P., ki so od nog do glave umazani, romali v »Glavnjačo«, da se pokorijo za svoje zločine na račun državnega blagostanja. S tem so oni in vsi, ki so jih podpirali in jim služili, v naši državi za vedno onemogočeni. In iz tega strahu pred kaznijo, ki je istovetna s politično smrtjo, izvirajo intrige, ki jih sedaj prede Pašič.

Mož je mobiliziral tisto uradništvo, ki ga je spravil k kruhu, da pomaga njegovi kliki izrabljati upravo za zadovoljitev njegove nenasitne pohlepe. Ti uradniki naj sabotirajo in delo sedanje vlade zavirajo; če bi se pa odstavili, naj začene P. P. tisk silen vrišč, češ da se jim dela krivica. Mobiliziral je diplomate, kolikor jih pripada »porodici«, da pošiljajo, oziroma podajajo napačna poročila in razširjajo v inozemstvo nezaupanje do svoje vlade. In končno so P. P.-jevci mobilizirali ene častnike, ki so jih, ko so bili na vladi, pustili avanzirati v masah za generale, brez stvarne potrebe in brez zaslug, samo zato, ker so njihovi pristaši. In zdaj ti generali sklicujejo nekakšne »Narodne Obrane« ter sklepajo resolucije, v katerih se napihujejo, kakor da oni predstavljajo državo, ki da je brez njih v nevarnosti, diktirajo, da ne sme biti v Jugoslaviji treh narodov in da se mora politika vršiti po njihovih starokopitnih nazorih, ter rožljajo s sabljo in strašijo s krvjo. Vse na komando starega Pašiča, ki bi rad rešil svoje dete Radeta. Lazico in lepega Jankovića e tutta la bella compagna.

Mari ta družba resno misli, da se bo Jugoslavija zopet dala spremeniti v orjunsko gmajno? Mari se jim zopet hoče prelivati kri, uprizarjati fašistovske ekspedicije in postaviti ljudsko potrpljenje na skrajno izkušnjo? Mari res menijo, da bodo državo cementirali s krvjo nedolžnih ljudi, do bodo Slovence in Hrvate zdrobili do »makovega zrna« in da bodo SHS utrdili z anarhično nasilniškega in nepoštenega režima? Mari jim zgled Italije ne pove ničesar? Ali naj se zopet vrnemo k neredu, tiraniji in revolucionarnemu stanju nasilstva zato, ker gospod Pašič in njegovi pajdaši niso več pri koritih, za kar so oni smatrali državna mesta?

Ti računi so jako slabi. Tako morejo računati samo obupanci, ki so izgubili vsako razsodnost, moralno ravnovesje in državljanski čut. Kakor je ljudstvo s svojim mirnim in zavestnim odporom strlo P. P. režim, tako bo vlada, ki se na ljudstvo opira, znala preprečiti njegov povratek. Korupcioniste je treba razgaliti, in to bo storil protikorupcijski zakon in njegova neizprosna izvršitev. Pašičeva družba pa naj se ne tolaži s tem, da bi mogla s kakšnim »prevratom« to preprečiti. Te grožnje s »prevratom« so plod velikega strahu in slabe vesti, ki se je pošteni ljudje ne boje.

Francoski vojni proračun znižan

Pariz, 12. sept. (Izvirno.) Ministrski predsednik Herriot in finančni minister Clémentel sta se po daljšem posvetovanju zedinila, da se iz državnega proračuna črta 130 milijonov frankov za vojaške izdatke.

Napadi radikalov.

RADIKALI STRAŠIJO Z UPORABO ZAKONA O ZAŠČITI DRŽAVE PROTI VLADNIM STRANKAM. — INTRIGE BREZ VSAKEGA POMENA.

Belgrad, 12. septembra. (Izv.) Radikalni nadaljujejo s svojimi intrigami proti današnjemu režimu, toda brezuspešno. Radikalni prvaki in bivši ministri izjavljajo, da bodo radikalni, ako pridejo na vlado, uporabili najostrejšo naredbo proti strankam, ki tvorijo današnjo vladno večino. Eden tak radikalni prvak je izjavil, da bodo takoj Radića zaprli po zakonu o zaščiti države, ker imajo tako dovolj materiala. Na HRSS bi bil takoj raztegnjen zakon o zaščiti države. Ravnotako tudi na ostale stranke, proti katerim bi nastopili z najostrejšimi ukrepi. To pa so samo po božne želje radikalov in se jim ti, ki poznajo položaj, samo smejejo. Napori radikalov, da bi ušli obsodbi radi korupcije, so sicer veliki, pa njihove intrige so precej otročje aranžirane. Korupcionisti ne uidejo svoji usodi. Ker je v tej vladi popolnoma trden, odpotujejo kateri ministri iz Beograda po svojih poslih.

MINISTRA DR. MARINKOVIĆ IN DR. ŠUMENKOVIĆ PRISPELA V BELGRAD.

Belgrad, 12. sept. (Izv.) Nocoj ob pol 8. uri so se vrnili iz Ženeve zunanji minister dr. V. Marinković, trgovinski minister Ilija Šumenković, načelnik zunanjega ministrstva Radovan Šumenković. S postaje sta

se Marinković in Šumenković takoj podala v ministrsko posvetovalnico.

IZJAVA DR. MARINKOVIĆA.

Belgrad, 12. septembra. (Izv.) Po seji ministrskega sveta se je Vaš dopisnik razgovarjal z zunanjim ministrom. O svojih vtisih v Ženevi je izjavil naslednje: Naš položaj je dober. Stvar je dobro aranžirana. Glavno vprašanje, s katerim se Društvo narodov bavi — osiguranje medsebojne varnosti — bo rešeno. To vprašanje se je znatno popravilo. Stališči Anglije in Francije sta se zblížali. Ali se bo moglo izvršiti popolno zblížanje, je sedaj vprašanje. O vprašanju samostana sv. Nauma je izjavil, da je to vprašanje vrnjeno Društvu narodov. Društvo narodov bo počakalo z rešitvijo tega vprašanja, ker mora rešiti prej še mnogo drugih važnejših vprašanj. To vprašanje bo, mislim, rešeno šele po skupščini Društva narodov.

MARINKOVIĆEVO POROČILO KRALJU.

Belgrad, 12. septembra. (Izv.) Zunanji minister bo jutri sprejet od kralja, da mu poroča o sestanku Društva narodov v Ženevi. Popoldne bo pa o tem poročal na seji ministrskega sveta.

Seja ministrskega sveta.

Belgrad, 12. sept. (Izv.) Danes popoldne se je vršila seja ministrskega sveta od 5. do 9. ure zvečer. Proti osmim sta prišla zunanji minister dr. Marinković in dr. Šumenković, ki sta se bila vrnila iz Ženeve. Minister dr. Hrasnica je predložil načelno vprašanje glede povišanja plač uradnikov nekaterih kategorij v zvezi z izpremembo uradniškega zakona, ki je bilo sedaj nejasno. Nadalje vprašanja o izjemah glede stalnosti uradnikov in izjemah za one uradnike, ki se jim stalnost ne more dati, kakor velikim županom, in o beneficijah za uradnike, ki stopijo ponovno v državno službo. V vseh teh vprašanjih je bilo doseženo popolno soglasje in bo minister dal komisiji za revizijo uradniškega zakona tozadevne instrukcije.

Notranji minister Nastas Petrović je poročal o stanju v južni Srbiji in ugotovil, da je stanje javne varnosti tam glede komitaškega gibanja tako izvrstno, kakor nikdar ni bilo, tako da je vsaka komitaška akcija v Bolgarske nemogoča. Varnostna organizacija je tostran Vardarja tako urena, da je vsaka komitaška četa obsojena na popolen neuspeh in propad. Iz tega poročila sledi, da je sedanja vlada še prej nego v dveh mesecih uredila vprašanje javne

varnosti v južni Srbiji, ki je prejšnje vlade niso zmogle v teku petih let.

Minister za soc. politiko dr. Behmen je poročal o uredbah glede zakona o zaščiti države, ki bi moral stopiti v veljavo te dni.

Ministrski svet je odobril predlog prometnega ministra Sušnika, glede nabave tračnic za 110 km in manjšega materiala v vrednosti 56 milijonov dinarjev, ki jih bo dobil na račun reparacij od trvd. Ta posredni način je usvojen zato, da se bodo tračnice dobile v najkrajšem času, ker so se trvdke zavezale, da jih pošljejo po preteku 4 tednov od dneva, ko položi naša vlada reparacijski akreditiv. Ministrski svet je sprejel tudi predlog o penzioniranju in premeščanju uradništva pri poedinih železniških ravateljstvih. Nadalje je odobrena svota 16 milijonov dinarjev na predlog ministra Pečića za cesto, ki veže Srbijo s Črno goro preko Andrijevice. Minister Nastas Petrović je poročal o ustavitvi sodnega postopanja v zadevi agrarnih tožb v Dalmaciji. O tej stvari se bo reševalo na ministrski seji v ponedeljek. Nadalje se je razpravljalo o ukazih, ki sta jih predložila ministra za prosveto in socialno politiko. Ob pol 8. je minister dr. Korošec zapustil sejo, ker je nato odpotoval v Ljubljano.

HRSS gre v vlado.

Zagreb, 12. septembra. (Izv.) Danes je prišlo v Zagreb že več poslancev HRSS, ki se nameravajo udeležiti jutrišnje plenarne seje zastopnikov HRSS. Za to sejo vlada v vseh političnih krogih veliko zanimanje zlasti zato, ker se bo na jutrišnji seji odločilo, ali vstopi HRSS v vlado ali ne.

Zagreb, 12. septembra. (Izv.) Glede vstopa zastopnikov HRSS v vlado je dobil Vaš dopisnik informacijo, da je vprašanje o vstopu v vlado s strani HRSS principiarno že rešeno. Jutri se bo na seji HRSS razpravljalo le še o tem, ali vstopi v vlado kak poslanec HRSS ali pa kak zaupnik HRSS.

Mir v Zagrebu osiguran.

Belgrad, 12. septembra. (Izv.) Notranji minister je izjavil Vašemu dopisniku, da je izdal najstrožje ukrepe z ozirom na vesti, da nameravajo samostojni demokrati radikalni, orjunaši in srnaovci poskušati motiti zborovanje HRSS v nedeljo v Zagrebu. Svoboda zborovanja se mora spoštovati. Poslužil se bo vseh potrebnih sredstev, da omogoči miren potek Radićevega zborovanja.

Seja demokratskega kluba.

Belgrad, 12. septembra. (Izv.) Predpoldne se je vršila seja demokratskega kluba. Od ministrov so prisostvovali Davidović, Pera Marković in Pečić. Večinoma so razpravljali o vstopu HRSS v vlado o čemer je Davidović klub podrobno obvestil. Pojavili so se glasovi, da bodo samostojni demokrati in radikalni ob priliki Radićevega nedeljskega zborovanja poskusili izzvati nered. Klub je stal na stališču, da je treba podvzeti najenergičnejše ukrepe, da se vsak nered prepreči.

Belgrad, 12. sept. (Izv.) Danes popoldne je bila seja demokratskega kluba. Na seji se je razpravljalo o uradniških zadevah in se opozarjalo na izmišljotine, ki jih širijo radikalni in samostojni demokrati proti današnji vladi. Sklenjeno je bilo, da se opozorijo člani vlade na to, da pripravljajo Pribečević z Orjuno in Srnao veliko »zgrede« v Zagrebu povodom zborovanja HRSS v nedeljo. Tako se je ugotovilo, da hočejo streljati z revolverji, da bi naprtili odgovornost vladi. Klub je sporočil o teh namerah vladi in minister Nastas Petrović je že ukrenil vse potrebno proti tej namerani akciji. Razpravljalo se je tudi o obtožbi ministrov P. P. vlade. Iz poročil o dosedanjih preiskavah se sklepa, da bo material o izvršenih korupcijah in tatvi-

nah državnega imetja ogromen in bo presegal eno milijardo dinarjev.

Zadružna enketa v Belgradu.

Belgrad, 12. sept. (Izv.) Med predstavniki kmetijskega ministrstva in predstavniki kmetijskih zadrug se vrši 14. in 15. t. m. v Belgradu sestanek, na katerem bodo pretresali naslednje: 1. ali je treba kredite organizirati na državni, poldržavni ali zasebni osnovi; 2. ali je boljše osredotočiti poljedeljske kredite v eni ustanovi ali jih decentralizirati; 3. ali je treba dati kredite poedincem ali samo kmetijskim zadrugam; 4. ali je treba osnovati posebno institucijo, ki bo delila kredite poedincem ali zadrugam; 5. o odnosih kmetijskih zadrug in ustanov za poljedeljske kredite in odnosi teh zadrug napram okrajnim ustanovam in kreditnim zadrugam; 6. o izvoru za poljedeljske kredite; 7. kako pomoči poljedeljskim ustanovam, dokler ne stopi novi zakon o poljedeljskih kreditih v veljavo; 8. o višini interesne stopnje, po kateri bi se raznim zadrugam dajal kredit. — Tem sestankom bo prisostvoval kmetijski minister dr. Kulovec.

MINISTRI NA POTI V POKRAJINE.

Belgrad, 12. septembra. (Izv.) Danes je odpotoval v Sarajevo finančni minister dr. Spaho. Potuje v povsem zasebnih poslih in bo v Sarajevu nekoliko dni. Prosvetni minister dr. Korošec potuje nocoj v Ljubljano. Jutri se poda na pot minister za soc. pol. dr. Šekija Behmen. Obiskal bo Zagreb, Ljubljano, Sušak in pa Crikvenico. V Zagrebu ga bo počakal inspektor ministrstva za narodno zdravje za Hrvaško Lochert. V Ljubljani bo obiskal invalidski zavod. Nato obišče še zdravilišče Topolšico in Crikvenico. Pri povratku bo prisostvoval posvetovanju o izseljeniškem vprašanju v Zagrebu. V nedeljo popoldne odide gradbeni minister Pečić v Novi Sad, kjer se bo posvetoval s poljedeljskimi krogi ograditvi mostu preko Donave.

PRORAČUN VOJNEGA MINISTRSTVA.

Belgrad, 12. septembra. (Izv.) Pod predsedništvom finančnega ministra je bila danes seja komisije za sestavo proračuna. Pretresan je bil proračun vojnega ministrstva, ki obsega po načrtu 4 milijarde 100 milijonov dinarjev. Na prejšnjih sejah je bil zmanjšan za 700 milijonov. Na današnji seji je bil ponovno zmanjšan v poedinih točkah. Namerava se ga zmanjšati na prejšnjo višino, če bo mogoče, če ne pa se ji vsaj približati. Seji je prisostvoval tudi vojni minister.

OBTOŽNICA PROTI DR. MARKOVIĆU KONČANA.

Belgrad, 12. sept. (Izv.) Zvečer je bila končana obtožnica proti bivšemu pravosodnemu ministru dr. Lazi Markoviću radi korupcije in zlorabe državne imovine. Obtožnica obsega 14 zločinov, kateri bo naknadno dodani še 15 drugih njegovih zločinov. Obtožnica bo jutri podpisana in predložena narodni skupščini. Ponudila se bo tudi radikalom v podpis. Sedanja obtožnica vsebuje med drugim naslednje zločine: Afera 1. o ukinjenju sekvestrov na posestvu grofa Maylada, 2. afeta z altruistično banko, 3. z odkupom imovine generala Franasovića, 4. z upokojitvijo žida Bulija v vprašanju reparacij, 5. afeta bratov Tevkarević tudi v reparacijah, 6. z odkupom imovine generala Boškovića, 7. s tovarno za impregniranje šleperjev, 8. s podelitvijo koncesij špirta, 9. s prodajo sladkorne tovarne, 10. z nakupom otoka Lokruma pri Dubrovniku.

FINANČNI ODBOR.

Belgrad, 12. sept. (Izv.) Na sestanku med finančnim ministrom in predsednikom finančnega odbora je bilo sklenjeno, da se vrši 22. t. m. seja finančnega odbora s sledečim dnevnim redom: Pretres uredbe o vpokojenju in dokladah, o obvezah iz prejšnjih let, odobritev kreditov in investicijskega posojila ter drugih kreditov.

BUNJEVSKA STRANKA.

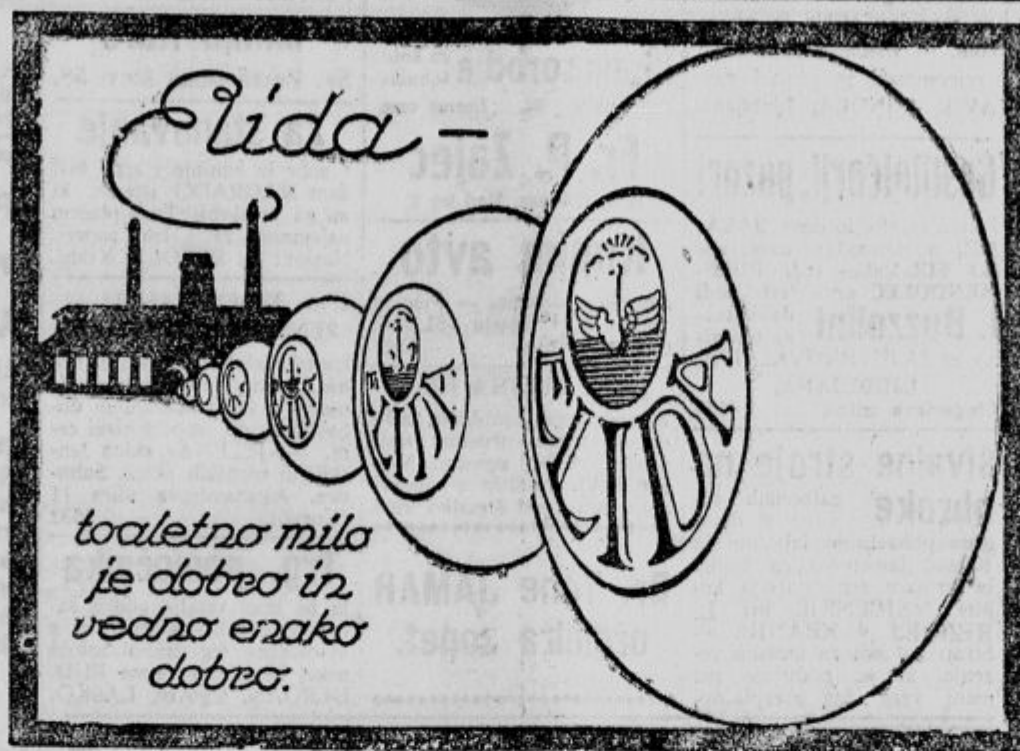
Belgrad, 12. sept. (Izv.) Ker se večina Bunjevačko šokačke stranke protivi pretvoritvi v novo stranko, zato se ne bo spremenilo ne ime ne program.

mi je zmanjkalo bencina. Slabe se je hotel peljati z menoj, kar pa sem odklonil, (smeje) ker sem vedel, da v tem slučaju ne bi bilo vse v redu in da ne bo nobene kupčije. (Živahen smeh.) — Slabe je bil bolj pameten in je naročil ženi, da je skrivaj odšla bencin, in obstal sem na enkrat na cesti. Šel sem k mehaniku Mikužu, ker sem mislil, da se mi je kolo pokvarilo. Ko pa je ta ugotovil, da manjka kolesu samo bencina, je stopil nenadoma pred naju navihanece Slabe, ki se je pripeljal iz previdnosti za menoj s kolesom. In kupčija je šla v franže, ostal sem brez kolesa. Preds.: Kaj pa ste nameravali napraviti s kolesom? — Hotel sem ga dobro prodati in potem bi bil plačal Slabetu 7000 Din, dobiček bi bil pa spravi. (Smeh po dvorani.) — Preds.: No sedaj povejte dogodbo iz raznih gostilničarji, kjer ste igrali — Mico Kovačev. — Dobro! Pri Avg. Kancu v Podsmreki sem si naročil jajca in sem pil vino. Ker nisem imel danarja, sem mislil oditi in plačati drugi dan. Pa vražji birt ni bil zadovoljen. — V gostilni Velkavrhovi je bila veselica Vesela družba, živahne lepe družabnice. Izposodil sem si od prijatelja Gustelna 150 Din. Vse sem zapil in še 175 Din čez. Tovariši so kar naročevali in pili smo kar dva dni. Ko smo odšli, sem hotel vzeti še 8 litrov na »pufe«, pa mi birt ni hotel več dati. In zopet sem pogorel. — Od tam sem šel na Brezovico, kjer mi je posodil Urbančičev Blaž za par dni zopet 100 Din. Šel sem s fanti v gostilno, pili smo zopet in zopet ni bilo dosti teh 100 dinarjev. — Pri Kotarju sem dobil nato 96 dinarjev, ki sem jih zapil pri Remžgarju. Prišla pa je zopet družba in pili smo, jaz pa sem obljubil birtu, da bom že plačal. — Preds.: Pa ste res mislili kdaj te cehe plačati? — O ja — zaslužiti sem mislil in plačati. — Preds.: No dobro, zdaj za povejte, kako

je bilo, ko ste bili »Figovčev sin« iz Ljubljane? — V Vnanjih goricah sem srečal na cesti Suhadolnika, ki se je peljal s konjem. Prosil sem ga, če smem prisesti in mož mi je dovolil. Med vožnjo me je vprašal: če nisem Figovčev sin. Seveda sem mu brž potrdil, potrdil pa sem mu še bolj z veseljem, da imam še tistega lepega žrebca. — Koliko pa stane? Ja — 50.000 kron. — Nato sva nekje pila in postal sem zmešan. Kmalu sva sklenila, da bova zamenjala žrebca za njegovo kobilico, katero sem seveda primerno pohvalil. In napravila sva tako, da mi da on svojo kobilico in še 10.000 kron. Mož mi je dal voz

in kobilico, 5 kg ovsa in svoj dežni plašč, ker je deževalo. Jaz sem mu pa obljubil, da mu pripeljem drugi dan z vozom Figovčevega žrebca. — Vesela in zadovoljna in precej pijana od likofa sva se razšla. On domov, jaz pa z vozom in kobilico v restavracijo k »Levu« na Gosposvetski cesti. Tam sem prenočil kar v hlevu in sem se odpeljal drugi dan v Šiško, kjer sem se z nekim fantom, ki je bil dobro razpoložen in je imel 300 Din preveč, zopet napil. Od tam sem krenil v Domžale, kjer sem kobilico prodal za 6400 kron. Izdal sem se za mesarja iz Ljubljane. Voz in opremo pa sem nato prodal med potjo v Čer-

nučah, kjer sem dobil denar. In zopet sem imel denar. — Preds.: Podjeten ste pa. No kaj pa ste napravili potem? — Ja gospod, v neumnosti sem delal. Čul sem, da se ob neki dobro kšeftari in peljal sem se na Rakek. Tam sem si najel fjakarja in sem se izdal za Kodeljevega sina iz Ljubljane. Kot tak sem imel seveda zopet odprt kredit in precejšen ugled, ker Kodeljci ljudje dobro poznajo kot imovitega trgovca. — Tam sem uletel v Jelšah na posestnika Turka. Predsednik: No kako ste pa hoteli njega speljati? — Aj, pravil sem mu, da imam na Rakeku tri vagone konj za Italijo. Eden pa mi je med potjo poginil in bi rad kupil drugega. Turk je bil takoj pri volji, da mi prodaja konja. Vozil sem se pa okrog s fjakarjem Jurekom. — Preds.: Ali ste mu rekli, da ste Kodeljev sin? — I seveda sem mu, to sem mu moral reči, če ne bi se ne bil spustil mož v kupčijo. Zgledala sva za konja za 43.000 kron, na nakup pa sem mu dal 960 K. Obljubil sem mu, da dobi ostanek drugi dan. Ta vražji fjakar, dvakrat Jurek, pa me je izdal, ker sem ga napumpal za 10 Din, češ da nimam drobiža. Opozoril je Turka, da naj pazi in mož se je res vsedel v kočijo in se je odpeljal z nama proti Rakeku. In to je bila moja zadnja pot. Med vožnjo sem namreč iz strahu skočil iz voza in pobegnil. Jurek in Turk pa sta se peljala k orožnikom in v prvi gostilni so me aretirali. In v zaporu se je zaključilo veselo potovanje. Priče, večinoma oškodovanci in oni, katere je hotel podjeten pustolovec opehariti, so izpovedale v smislu obtožnice. Pojasnile so še nekatere podrobnosti kupčije, kar je povzročilo večkrat precej smeha in veselo razpoloženje v dvorani. Porotniki so vsa vprašanja razun dveh potrdili, nakar je bil Heufel obsojen na 18 mesecev težke ječe.

SPREJME SE na stanovanje, hrano in nadzorstvo k domaći 16 letni hčerki

DIJAKINJA
iz dobre rodbine. Uporaba glasovirja prosta, nem. konverzacija, kopeli v hiši. Naslov pri upravi lista pod 5543

Stanovanje v Celju
obstoječe iz kuhinje, 2 sob in pritlikin, se zamenja za enako stanovanje v Ljubljani. Vprašanja na upravo »Slovenca« pod Zamena stanovanja 5554

ČEVLJARJI, POZOR!
»SINGER« levoročni STROJ skoro nov se ugodno proda. Naslov pove uprava »Slovenca« pod številko 5561.

DVA GOSPODA sprejemem kot sestanovaleca na stanovanje in zajtrk. - Naslov pove uprava lista pod številko 5525.

Iščem DEKLE
ki zna kuhati in opravljati vsa druga hišna dela, k mali družini. Prednost imajo dekleta z dežele. Naslov pove uprava lista pod številko 5527.

Za popravilo
dežnikov
se sprejme zanesljiv pomočnik. - Naslov v upravi lista pod številko 5521.

Trapist. sir 24 D
čajno maslo 50 D
NUDI mlekar
»HELVETIA« DARUVAR.

PROSTOVOLJNA JAVNA DRAŽBA
se vrši dne 15., 16. in 17. t. m. od 9. ure dalje na Sv. Jakobu »Brezju« št. 31. Prodajalo se bo visoke in nizke omare, postelje, fotelje, živalni stroj, stenska ura, kredenca, lepe postel. odeje (kovtre), obleke, porcelan, razl. knjige, klavir (špinet), navadne in starinske slike, in drugi starinski predmeti. 5530

Učni tečaj
za izdelov. dam. klobukov. Sprejema dame in gospodične v praktičen pouk v svrhu priučitja za lastno rabo samostojno izvrševati vsakovrstne KLOBUKE. — Nadaljnja pojasnila od 10. do 1. popoldne. Mod. salon za damske klobuke Alojzija Vipot - MOZETIČ, Ljubljana, Pred škofijo 21/II.

PRIMERNE SLUŽBE
IŠČE bivši železniški uradnik, dober transportnik, konstruktor radioaparatur, izvežban v elektrotehniko. Pismene ponudbe na upravo lista pod »Železniški uradnik« 5549.

DIJAKA
nižje srednje šole sprejemem na stanovanje in hrano proti zmernemu plačilu. Pomoč pri učenju, lahko tudi pouk glasovirja ali vijoline. - Naslov pove uprava pod številko 5562.

VEČJA HIŠA
v Ljubljani, tik Ljubljanske, udobna lega za obrat in obrt NAPRODAJ. - Naslov se izve v upravi pod številko 5565.

2 MLAJŠI DIJAKINJI
se sprejemata na dobro hrano in stanovanje k uradn. rodbini. Naslov pri upravi. 5542.

IŠČE SE PLETILKA
Hrana in stanovanje v hiši, plača po dogovoru. M. KROVINOVIC, v hiši Tomšič, Banija, KARLOVAC.

HIŠO
z gospodarskim poslopijem, vpeljavno pekarsko obrtjo, z napeljavno električno razsvetljavo, zraven vrt in vodnjak, PRODA pod ugodnimi pogoji IGNACIJ KOREN v METLIKI, Dolenjsko.

Edino kovačilo
100 m² veliko, z vsemi stroji, orodjem ter hišo, 4 sobe, kuhinja, z dvoriščem in vrtom, v večjem trgu, tik kolodvoru, prodam radi druz. razmer za 200.000 Din. — Ponudbe pod »Brez konkurence« števil. 5526 na upravo »Slovenca«.

DIJAK SE SPREJME
na stanovanje in hrano. Hlišerjeva ulica 3, parter, desno.

Proda se enodružinska NOVA HIŠA.
v predmestju s 3 sobami, pritliklinami, vodovodom, elektr. razsvetljavo ter z ograjenim vrtom. Veselitev takoj. Poizve se: STANE PAVSEK, Selo 63, Moste pri Ljubljani.

POZOR, KROJAČI!
Popolnoma novi »SINGER« SIVALNI STROJI se po zelo nizkih cenah prodajajo, dokler traja zaloga, pri trdnji IV. AUERHAMMER, Kolodvorska ulica št. 3. 5545
Po zelo nizki ceni se proda 120 m² parketnih deščic. Poizvedbe daje »Lovska« druga v Ljubljani. 5566

PRODA SE
in tudi ZAMENJA za vsakovrsten les, drva, premog ali deželne pridelke, prvovrsten 5-tonski AVTO z dobrim gumijem in priklopnikom. M. OBRAN, Maribor, LOSKA ULICA števil. 15. 5534

SPREJMEM TAKOJ UČENCA ZA PEKARIJO
15 let starega, z dežele z vso oskrbo. ANTON PRESKAR, Dunajska cesta 5. Ljubljana.

NAJBOLJŠA NAJCENEJŠA NAJUSPEŠNEJŠA
REKLAMA
so oglaš v »Slovenca«.

TRGOVSKA BANKA D. D. - LJUBLJANA

Dunajska cesta 4 - (v lastni stavbi)

PODRUŽNICE:

Maribor
Novomesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

KAPITAL IN REZERVE DIN 18.300.000.-

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavlj: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 458

EKSPOZITURE:

Konjice
Meža-Dravograd

Hagarin sin.

Roman. Paul Keller. — F. O.

(Dalje.)

59

»Ne vem! Vse je plačal — stanarino za ves mesec — vendar pa mislim — njegove stvari so še tukaj!«

»Dajte mi pero!«

Dr. Friedlieb je pisal tri ure. Napisal je več pol. Ko je slednjič vse prebral in primerjal z Robertovim kratkim pismom, se mu je zdelo neumno modrovanje, da bi mu dokazal nasprotno. Vso čečkarilo je sežgal.

Na listič je napisal:

Dragi svak, prav imaš! Vrnj se, poznali Te bomo.

Dr. Friedlieb.

Listič je zaprl in poklical še enkrat ženo k sebi.

»Gospod Hellmich je moj svak,« je rekel. »Jaz sem dr. Friedlieb iz Teichave. Gospoda Hellmicha sestra je moja žena. Če se vrne, mu izročite tole pismo. Tukaj je dvajset mark za Vaš trud. Tukaj je pa še tristo mark. Če ima morda moj svak še kakršnekoli obveznosti, te plačajte — ste razumeli? To se pravi, tako storite, kot da bi Vi to zanj založili. Kot da so to Vaši prihranki! Recite mu, da Vam lahko pozneje vrne. Razumete to? Ne sme vedeti, da sem dal denar jaz. Če boste nalogo dobro izvršili, ne boste imeli škode.«

»Žena je vse obljubila in dr. Friedlieb je odšel.

Pozneje je žena pismo in denar obdržala zase, stvari pa, katere je zahteval Robert, mu je poslala po pošti.

V neki bolnišnici je bilo. Robert je prosil, da bi ga sprejeli. Delati ni mogel, ker je bil bolan. Dolgo, brez načrta je taval po svetu in prestal mnogo pomanjkanja. Vse to je škodilo njegovemu zdravju, da je hitro pojemalelo.

Prišel je zdravnik in zopet poslušal na njegovih prsih. Zraven je stala sestra. »Le pogum, mladi prijatelj, desni del pljuč je zdrav ko hrast!« Odgovoril mu je s trudnim nasmehom, kakor navadno odgovarjajo taki bolniki.

In ko je odšel zdravnik s sestro iz sobe, je slišal Robert s tenkim posluhom, ki ga imajo bolniki, ki hlastajo po življenju:

»Morda še četrta leta!«

Pride noč, pride mrzlica.

Robert leži tiho kljub nemirni mrzlici. Še četrta leta! Potem smrt! — To je dobro! Tako čisto tiho ležati brez trpljenja in bridkosti, brez truda in bolečin pod zeleno rušo in sanjati v cvetoče cvetlice, katere zasadi pomlad na vsak grič! Doma biti, na stalnem, tihem kraju!

Ko je pa odbilo polnoči, se je vendar vprašalo mlado življenje po svojih pravicah in se streslo pred vlažno, mrzlo jamo, ki je brez zraka in brez luči. In mladeniču se zdi najbednejše življenje boljše kot smrt, najbednejše življenje polno lepote in udobnosti v primeri s to okorelo, strašno samoto.

MLADA duša se bori v sili in trpljenju in noče zapustiti svojega doma.

Vse življenje gre v pisanih slikah mimo nje, v slikah, ki kažejo mnogo lepih, svetlih barv in jasnih točk, njih sivo ozadje pa ožarja rdeči dih veselja v življenju.

Četrta leta! O Bog, ta kratki čas velike, sladke sreče, da more živeti, naj medli, naj izgublja v teh pustih, temnih prostorih? Naj bo mrtev predčasno? Ven, ven v življenje! Ven na mili pomladanski zrak, ki bo bolje storil kakor zdravila! Še enkrat ven v lepi pevajoči gozd!

O ko bi mogel še kdaj potovati s tovariši! Tako prijazni, tako dobri, tako veseli se mi zdijo sedaj. In vsak tihi kot v pivnici se mu dozdeva v spominu domač in ugoden, kot nalašč pripraven, da se človek veseli.

Proti jutru je zaspal. Ko se je zbudil, je zginila sicer razburjenost, ostalo je pa tiho hrepenenje in volja, da zapusti bolnico.

Proti zdravnikovi volji je še tisti dan popoldne zapustil zavod.

Pri tovariših je bil nekaj tednov. Izkazovali so mu zvestobo, presegali prosti čas pri njem in znali z modro dobrosrčnostjo doseči, da je čisto ure in ure pozabil na svoj položaj. Včasih je bil celo vesel, jedel in pil dobre volje z njimi. Nič si ni več odrek, kar mu je pozelelo srce, in ni več tako skrbno gledal na denar.

Tako je ginilo njegovo imetje, ginilo tudi njegovo življenje.

Iskal je veselja kot človek, ki je ves vroč dan trpel žejo in hoče zvečer v hladu piti. Nekoč pravi tovarišem:

»Loro hočem še enkrat videti! Ona je bila edina, katero sem ljubil.«

Odsvetovali so mu, pot je bila dolga; sploh si niso obetali od take namere nič dobrega. Tedaj pravi:

»Kaj naj pa zgubim? Hrepenim po nji in jo hočem še enkrat videti. Ne bom ji nič tožil, rad bi jo slišal, da bi se še enkrat zasmejala. Veste še, kako se je znala lepo smejati?«

Odpeljal se je v majhno mesto, kjer je živea Lora. Med potjo se je moral ustaviti; zmučen je prišel do mesta. Tri dni se je krepčal v gostilni in si kupil še novo obleko. Nato se je plazil okrog njene hiše in zvedel, da se hodi ob solčnih popoldnevih sprehat z otrokom.

Tam jo dobi. Sedela je na klopi majhnega grička. Njen živahni deček se je igral pred njo v pesku.

Zelo se je prestrašila in on ni mogel govoriti v veliki razburjenosti, ko je stopil k nji.

Tako sta sedela nekaj minut drug poleg drugega na klopi in se držala molče za roki.

Prvo njeno vprašanje je bilo, če je bolan.

Robert se nasmehne.

»Bil sem bolan! V bolnišnici sem bil. Zdaj pa vidiš, da sem zopet zunaj.«

Ves čas razgovora se je trudil, da ne bi zakašljaj. In veliko razburjenje mu je pordečilo obraz, da ni bil videti tako bolan, kot je bil.

»Tukaj je lepo,« pravi; »solnce stije toplo in lepo se vidi naokrog.«

»Kako prihajaš sem?« ga vpraša.

CEMENT

H. PETRIČ
LJUBLJANA
GOSPOSVETSKA
CESTA 16
Telefon 343

Modistka Horvat
STARI TRG

prodaja bele klobuke od 150 do 200 Din, dvobarvne po 170 Din, enobarvne po 140 Din, različne baržunaste in druge novosti po najnižjih cenah. Zalni klobuki v zalogi.

DIJAK

se sprejme na stanovanje in hrano. Gospodarska cesta št. 12, I. nadstropje.

PRIKROJEVALEC

zgornjih delov in čevljarški vajenec se sprejme takoj pri Josip Pogačar, čevljar v Radomljah. 5488

KUPIMO**transformator**

Tovarna lesenih žeblicev v TACNU pod Šmarno goro

KLAVIRJE

in HARMONIJE na obroke: Bösendorfer, Förster, Steinway etc. Vse instrumente za bleh- in strah- godbo, strune in žice vseh vrst na debelo in drobno. ALFONZ BREZNIK, Ljubljana, Mestni trg 3 (pri magistratu). Najspodob. tvrdka Jugoslavije.

Prodaja gorskih VIN

Prvovrstna fina vrsta: tirol. RIZLING, BURGUND, KREATZER, OTHELLO v največji izbiro od veleposredstev iz kudiških gorskih leg od 11—13%. Cene in vzorce pošlje takoj JAN. TETZ, Gudurica pri Vršču, Banat. 5535

Keramik

34 let, neoženjen, Čehoslovak, z akadem. in strokovno izobrazbo, strokovnjak v izdelovanju glinastih PEČI, poseljenih plošč, navadnega in finega posodja, šamota, kamnine, opeke, graditelj keramičnih peči in vešč pri keram. strojih, sedaj upravitelj velike tvornice v SHS, išče do brega mesta. - Ponudbe pod šifro »Keramičar III-A-40 a« na oglasni zavod INTERREKLAM, D. D. Zagreb, Palmotičeva ul. 18. 5533

ŽAGA venecijanka

na turbinski pogon, s stalno vodo, v bogati okolici gozdov, brez konkurence pri nakupu lesa in pri rezanju privatnikom in ki je v polnem obratu, SE PRODA za 180.000 Din z malim posestvom vred. Plačilo 1/2, takoj, ostalo po dogovoru. — Ponudbe na upravo lista pod »VODNA ŽAGA«. 5541

Zahvala.

Za mnogoštevilne dokaze iskrenega sočutja povodom smrti naše dobre matere, stare matere, tašče in tete, gospe

Selme Terdina

kakor tudi za poklonjeno krasno cvetje in za mnogobrojno čašče spremitvo na njeni zadnji poti izrekamo vsem najpriskrnejšo zahvalo.

Ljubljana, dne 12. septembra 1924.

Rodbine:

TERDINA - JANEŠCH.

Ženitna ponudba.

Trgovca in lastnika lepega zemljišča pri mestu na Stajerskem, v 30. letih, se želi poročiti s premožno in izobraženo posestniško hčerko. — Resne ponudbe pod: »Srečna domačija« št. 5520 na upravo »Slovenca«.

Kolarija najstarejša v Zagrebu in dobro vpeljana, na promet. kraju, v lastnem poslopiju, z dobrimi odjemalci, delavnica 102 m² velika, moderno urejena (elektr. pogon, tračna žaga) ter prvovrst. material, se prodaja radi starosti lastnika. — Naslov Franjo Kanceljak, kolar, Maksimirska cesta 11, Zagreb. 5373

P. n.

šivilje gospodinje

opozarjamo, da so zopet dopeli najboljši šivalni stroji in kolesa

„GRITZNER“

V VSEH OPEMAH za rodbinsko in obrtno rabo. Istotam vseh vrst čevljarški stroji „Adler“ kakor: cilindri, levorotni in krojaški. Pouk v vezenju ter krpanju perila in nogavic (šolanje) brezplačno edino le pri:

Jos. Petelinc, Ljubljana blizu Prešernovega spomenika ob vodi. Popravila sprejemamo.

PERJE

kemično čiščeno, za pernice in blazine, kg Din 60.—, Belo gosje perje, skubljeno, kg Din 200.—, prima beli puh, kg Din 400.—, razpošilja po povzetju

Josip Brozović
ZAGREB, Boškovičeva ulica št. 18. Lastna tvornica perja

Prodajalko iščem

za trgovino stekla in porcelana. — Pismene ponudbe z referencami je poslati na: AVG. AGNOLA, Ljubljana.

Gostilničarji, pozor!

Prima ograde in dom. SALAME, polnomastni trapistovski SIR kakor tudi POLEMENDOLEC prve vrste nudi I. Buzzolini delikatesna trgovina in LAJUTRKOVALNICA. LJUBLJANA, Lingerjeva ulica. 4153

Šivalne stroje na obroke

najboljših tovarnih z mnogimi pohvalnimi izjavami in 10-letni jamstvom za šivilje in krojače ter čevljarje kupite NAJČENEJE pri L. REBOLJ v KRANJU. — Stroji so tudi za umetno vezenje, ki se podučuje pri meni vsak čas brezplačno.

PO NIZKI CENI

dve novi žgalni pripravi in sicer za 350 l. s kačo in hladilnikom in za 70 litrov s kačo, hladilnikom in izolirano pečjo

NA PRODAJ.

IVAN KAPELJ, kotlar, Vevče pri Ljubljani.

Risalna orodja

za šole, tehnike, Velika izbira, I. Zmerne cene.

Fr. P. Zajec

optik, Ljubljana, Stari trg 9.

Kupim avto

amerikan. sistema. — Piše in vpraša se v hotelu »SLON« (pri vratarju). 5547

LEPA VELIKA HIŠA

v predmestju Ljubljane, zelo ugodni trgov. prostor, radi družin. razmer ugodno NA-PRODAJ. Naslov v upravi »Slovenca« pod številko 5564

Dr. Tone JAMAR
ordinira zopet.

Kovine BAKER, MED, PAKFONG, ROTGUSS, mehki SVINEC, ODPADKE kupujemo po najvišjih cenah. Po robo pošljemo. — »BUTONIA«, Zagreb, Horvaćanska cesta 29, telefon 2261. 5208

Damski salon.

Priporočam se cenjenim damam v mestu in na deželi! Poučujem tudi gospodične šivanja za domačo uporabo, na željo tudi prirobovanja. Postrežba točna, cene solid.

Minka Karo

Sv. Petra cesta št. 58.

Za stanovanje

1 sobe in kuhinje v stari hiši dam NAGRADO istemu, ki mi ga preskrbi. Tudi plačam najemnino za 1 leto naprej. Naslov: L. REBOLJ, Kranj.

IZDELOVANJE ŽENSKIH in OTROŠKIH

konfekcijskih del gornjih obel s predajo materiala sprejmemo v vsaki količini in dobavljamo po osobito nizki ceni. — »JELENA«, salon ženskih in otroških obel, Subotica, Aleksandrova ulica 11 (Korzo). 5532

Trg. pomočnika

ki bi imel veselje voditi samostojno malo podružnico z vinotočem ter lahko založi nekaj kavcije, sprejme RUD. DERGAN, trgovec, LASKO.

TRBOVELJSKI PREMAG in DRVA

dobavlja Družba »ILIRIJA«, Kralja Petra trg 8. — Plačilo tudi na obroke. Tel. št. 220.

PRODA SE KOVČEG sistema Mädlar pripraven za potnike. Naslov pove uprava lista pod št. 5477.

2 dijakinji sprejemem na dobro hrano in strogo nadzorstvo. Poizve se v upravi št. 5377.

Gosli poučuje

bivši učitelj konservatorija po znižanih cenah. — Naslov v upravi lista pod št. 5340.

Priporočamo tvrdko**Josip Petelinc**

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Najcenejši nakup

nogavic, žepnih robcev, brisalk, kloba, belega in rujavega platna, šifona, kravata, raznih gumbov, žlic, vilic, sprehajalnih palic, nahrbtnikov, potrebščin za šivilje, krojače, Solingen in za obrezovanje trt.

NA VELIKO IN MALO.

inserirajte v »Slovenca«!**Pozor! Pohištvo Pozor!**

PO ZNIZANI CENI se prodaja: moderne spalnice, jedilnice, kuhinje, pisalne mize američanskega sistema in drugo pohištvo. Sprejemajo se naročila. — **ANDREJ KREGAR**, strojno mizarstvo, Vižmarje — št. Vid nad Ljubljano. — Zaloga nasproti postaje Vižmarje. 2850

Ugodno kupiš:

Nogavice navadne Din 19.—, svil. flor Din 38.—, volnene jopice Din 68.— in 98.—, zimске rokavice Din 25.—, Crép de Chine Din 95.—, 130.—, damska srajca Din 39.— ter drugo blago po konkurenčnih cenah pri

A. SINKOVEC nasl. K. SOSS
Ljubljana, Mestni trg 19

Automobil

znamke »PUCH« T. VIII. 6 sedežni, Boschova električna razsvetljava, na električni pogon (Anlasser), ugodno napredaj — event. se zamenja proti vsakovrstnemu blagu kakor: les, deželni pridelki, usnje, manufakturno blago, zlatnino, srebrnino itd. Za prvovrstnost automobila jamčim eno leto. — Istotam se prodaja po jako nizki ceni in ugodnimi pogoji še nedograjeno tovarniško poslopije, pripravno za vsako večjo tovarno ali kaj sličnega. — Ponudbe ali event. pojasnila na »APOLLO«, Ljubljana, Stari trg št. 19, II. nadstropje.

Pozor!

Svoji k svojim!

Pozor!

Ako želite nakupiti dobrega in solidnega, raznovrstnega manufakturnega blaga, zglasite se le in oglejte si bogato zalogo v trgovini manufakture, katero vsem toplo priporočamo!

Hugo Schmidt, Celje

Cene ugodne!

Gospodsk. ul. 27.
Postrežba točna!

Gospodsk. ul. 27.
Blago solidno!

Royal Mail Line

Kr. angleška poštno-parobrodna linija.

General. zastopstvo za kraljevino SHS:

Zagreb

Trg I. št. 17.

Redni potniški promet

Hamburg—Cherbourg—Southampton v

Novi York in Kanado

Cherbourg—Liverpool—Southampton v

Južno Ameriko

Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires, San Paolo.

Odprava potnikov 1, 2, 3. razreda. — Kabine 3. raz. z 2 in 4 posteljami

Udobnost — Sigurnost — Brzina

Podzastopstva:

Beograd, Karagjergjeva ulica 91. — Ljubljana, Kolo-

dvorska 26. — Vel. Bečkerek, Kralja Aleksandra 4.

Brzojavni naslov za vsa gorja podzastopstva »ROYMAILPAC«.

Za Bosno, Hercegovino, Dalmacijo in Crno goro:

Srpska Prometna banka v Sarajevu in Gružu.

Naslov za brzojavke: Prometna banka.

Dopisovanje v vseh jezikih.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 10

(v lastni palači vis a vis hotela »Union«). Telefon št. 57 in 470.

Račun poštno-čekovnega urada za Slovenijo št. 11.945, v Zagrebu št. 39.080.

Podružnice: CELJE, DJAKOVO, MARIBOR, NOVI SAD, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT, SIBENIK. Ekspozitura: BLEJ.

Kapital in rezerve skupno nad Din 15.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk Drž. razr. loterije.